

רציונאל:

הבנת המערכת הזוגית והמשפחתית היא מפתח להבנת עולמו הרגשי של התלמיד. הקורס מקנה כלים לזיהוי דפוסים משפחתיים, הבנת הדינמיקה הזוגית ושימוש בכלים קוגניטיביים-התנהגותיים לשיפור התקשורת והבנת נרטיבים משפחתיים מעכבים.

נושאי הקורס:

1. יסודות המערכת הזוגית והמשפחתית, עקרונות הדיפרנציאציה (מובחנות), חוקי הזוגיות — המבנה הסמוי והגלוי
2. מיפוי המערכת: תיאור הדינמיקה המשפחתית/זוגית של התלמיד
3. אבחון זוגי וזיהוי דפוסים בראי ה-CBT, זיהוי "תקלות" במערכת: נרטיבים שגויים ועיוותי חשיבה זוגיים
4. זיהוי דפוסי אינטראקציה הרסניים
5. כיצד נראית "תקלה" זוגית מנקודת המבט של הילד (השלכות רגשיות והתנהגותיות)
6. כלי ה-CBT לאתגור נרטיבים ושינוי פרשנות במערכת היחסים
7. הבניה קוגניטיבית מחדש להורים (Cognitive Restructuring)
8. ניהול פחדים, כעסים וויסות רגשי ככלי לעבודה מול הורים בשיחות אישיות
9. עקרונות התקשורת המקרבת לבניית דרכי פתרון
10. סגנונות הורות ודרכי התמודדות

קהל יעד

- מורות ומורים בשנת שבתון

מידע נוסף

על פי נהלי משרד החינוך על מנת להיות זכאים לגמול יש להשתתף ב-80% מהמפגשים, כאשר אחד מהם לפחות הוא מפגש זום. על כן שימו לב שיש בחירה בין המפגשים האסינכרוניים בקורס. לדוגמה: ניתן לבצע 7 יחידות אסינכרוניות + מפגש זום אחד, ולהיות זכאים כ"נוכחים" בקורס לגמול.

חובות

חובות הסטודנט:

- 80% נוכחות (8 מתוך 10 מטלות).

- הגשת מטלת סיום במועד.

מטלת סיום:

ניתוח מקרה זוגי או משפחתי הקשור לתלמיד, הכולל מיפוי דפוסים, זיהוי עיוותי חשיבה, ובניית תוכנית התערבות מבוססת CBT עם המלצות מעשיות לעבודה מול ההורים.

מחווין

10% על הגשה מסודרת בהתאם להנחיות, 30% על חיבור לתכני השיעור והאופן שבו הטיפול הזוגי והמשפחתי נתפס ברמה התיאורטית, 30% על ניתוח נכון של מקרה מהשדה החינוכי, 30% על פיתוח תוכנית התערבות או מערך מפגש בהתאם להנחיות העבודה.

פירוט המפגשים

מפגש	תאריך	נושא	שעות
1	30/06/2027	יסודות המערכת הזוגית והמשפחתית – עקרונות הדיפרנציאציה (מובחנות) וחוקי הזוגיות הסמויים והגלויים	3 שעות אסינכרוני
2	30/06/2027	מיפוי המערכת: תיאור הדינמיקה המשפחתית/זוגית של התלמיד	3 שעות אסינכרוני
3	30/06/2027	אבחון זוגי וזיהוי דפוסים בראי ה-CBT – נרטיבים שגויים ועיוותי חשיבה זוגיים	3 שעות אסינכרוני
4	30/06/2027	זיהוי דפוסי אינטראקציה הרסניים	3 שעות אסינכרוני
5	30/06/2027	"תקלה" זוגית מנקודת מבט של הילד – השלכות רגשיות והתנהגותיות	3 שעות אסינכרוני
6	30/06/2027	כלי ה-CBT לאתגור נרטיבים ושינוי פרשנות במערכת היחסים	3 שעות אסינכרוני
7	30/06/2027	הבניה קוגניטיבית מחדש להורים (Cognitive Restructuring)	3 שעות אסינכרוני
8	30/06/2027	ניהול פחדים, כעסים וויסות רגשי כבסיס לעבודה מול הורים בשיחות אישיות	3 שעות אסינכרוני
9	30/06/2027	עקרונות התקשורת המקרבת לבניית דרכי פתרון	3 שעות אסינכרוני
10	30/06/2027	סגנונות הורות ודרכי התמודדות	3 שעות אסינכרוני
11	14/06/2027	שימוש בבניה מלאכותית בליווי תהליכי CBT עם משפחות	1.5 שעות זום
12	21/06/2027	משחקולוגיה ככלי טיפולי בעבודה זוגית ומשפחתית	1.5 שעות זום

שעות	נושא	תאריך	מפגש
1.5 שעות זום	פדגוגיה של חוסן בבניית עמידות זוגית ומשפחתית	28/06/2027	13

בואן, מ' (2013). טיפול משפחתי: תיאוריה ומעשה. תל אביב: רמות.

(Murray Bowen)

בק, א' ט' (2011). טיפול קוגניטיבי-התנהגותי: יסודות ויישומים. תל אביב: דיונון.

(Aaron T. Beck)

גוטמן, ג' (2014). שבעה עקרונות להצלחת הנישואין. תל אביב: מטר.

(John Gottman)

מינושין, ס' (2005). משפחות וטיפול משפחתי. תל אביב: עם עובד.

(Salvador Minuchin)

רוזנברג, מ' (2013). תקשורת מקרבת: שפה של חיים. תל אביב: אחיאסף.

(Marshall Rosenberg)

סאטיר, ו' (2001). המשפחה: כיצד ליצור קשרים משמעותיים. תל אביב: אור-עם.

(Virginia Satir)

שפ"י – השירות הפסיכולוגי ייעוצי (2023). עבודה מערכתית עם הורים ומשפחות במערכת החינוך. ירושלים: משרד החינוך.

(שפ"י)